

Підсумки роботи Басейнового управління водних ресурсів річки Прип'ять за 2024 рік

Басейнове управління водних ресурсів річки Прип'ять у звітному періоді спрямувало свою діяльність на забезпечення потреб населення та галузей економіки Житомирської області у водних ресурсах, їх раціонального використання, забезпечення працездатності водогосподарської інженерної інфраструктури.

Розроблення плану управління річковим басейном є ключем до реалізації концепції інтегрованого управління водними ресурсами та досягнення головної мети - доброго екологічного та хімічного стану поверхневих вод.

Робота управління щодо розроблення ПУРБ проводилась відповідно до планів – графіків процесу розроблення проєкту Плану управління річковим басейном Дніпра.

12.03.2024 року проведено громадські обговорення проєкту Плану управління річковим басейном Дніпра та суббасейну річки Прип'ять за підтримки проєкту ЄС "Водні ресурси та екологічні дані" EU4Environment&Data. За результатами публічного обговорення підготовлено розділ 9 ПУРБ Дніпра: «Звіт про інформування громадськості» та оновлено Програму заходів.

26.06.2024 року члени басейнової ради та представники заінтересованих сторін семи областей детально обговорили зауваження та пропозиції громадськості до проєкту ПУРБ Дніпра (суббасейн Прип'яті), які отримані впродовж шестимісячного громадського обговорення проєкту ПУРБ. Результатом засідання було схвалення проєкту Плану управління річковим басейном Дніпра (в частині суббасейнів Прип'яті) на 2025-2030 роки.

1 листопада 2024 року розпорядженням Кабінету Міністрів України № 1077-р затверджено План управління річковим басейном Дніпра (в тому числі суббасейн річки Прип'ять) на 2025-2030 роки.

Протягом 2024 року було проведено три онлайн-засідання басейнової ради річки Прип'ять: 17 січня 2024 року, 26 червня 2024 року та 18 грудня 2024 року. Засідання басейнової ради проводились відкрито та були правомочними, так як на них були присутні більше половини її членів.

Рішення басейнової ради приймалися відкритим голосуванням та оформлялися протоколами її засідань, що підписувалися головою на засіданні. Рішення направлялися всім членам басейнової ради та оприлюднювалися на офіційних веб-сайтах Державного агентства водних ресурсів України та Басейнового управління водних ресурсів річки Прип'ять у розділі «Басейнова рада».

БУВР Прип'яті за дорученням Держводагентства України надавало консультації місцевим органам самоврядування щодо прийняття рішень з

визнання уразливими зонами масиви поверхневих вод у які здійснюються скид стічних вод міст та селищ Житомирської області. На кінець року усі 16 територіальних громад (100 %) прийняли ухвали щодо визнання уразливими зонами масиви поверхневих вод на території громад.

Басейновим управлінням водних ресурсів річки Прип'ять виконані основні завдання щодо ведення державного обліку водокористування, забезпечено прийом та перевірку 944 Звітів про використання води у межах Житомирської області за 2023 рік, які надійшли через Портал електронних послуг Держводагентства, що становить 101,61 % до минулого року та забезпечено наповнення державного водного кадастру за розділом «Водокористування». 65 водокористувачів надали довідки про недосягнення критеріїв визначених Порядком ведення водообліку щодо подачі звітності.

За результатами державного водообліку підготовлені пропозиції до Національної доповіді про якість питної води та стан питного водопостачання, Екологічного паспорта та Регіональної доповіді про стан навколишнього природного середовища Житомирської області.

З метою здійснення дієвого державного контролю за дотриманням природоохоронного законодавства водокористувачами Житомирської області Державній екологічній інспекції Поліського округу надано перелік водокористувачів, які здійснювали скид забруднених стічних вод у водні об'єкти.

З метою недопущення забруднення водних об'єктів та здійснення контролю за їх якісним станом усім водокористувачам, які допустили забруднення поверхневих вод Басейновим управлінням річки Прип'ять направлені відповідні листи.

Узагальнена та систематизована інформація щодо даних про забір та використання вод, скидання зворотних вод та забруднюючих речовин, наявність систем оборотного водопостачання у суббасейні Прип'яті у межах 7-ми областей.

Проведено 53 засідання технічної ради, винесено на обговорення, підготовлено та надано Сектору у Житомирській області Держводагентства України 334 пропозиції на видачу дозволів на спеціальне водокористування, 31 пропозицію на погодження нормативів водопостачання, розглянуто 1 проєкт щодо з визначення розмірів та меж водоохоронних зон для питного водосховища, розглянуто 1141 проєкт щодо встановлення режимів роботи на водних об'єктах.

У 2024 році в повному обсязі забезпечено виконання «Програми державного моніторингу (в частині діагностичного та операційного моніторингу поверхневих вод)», затвердженої наказом Міндовкілля 09.01.2024 № 37.

Для визначення вмісту пріоритетних органічних і неорганічних та басейнових специфічних показників відібрано та доставлено проби води до лабораторії Північного регіону Межрегіонального офісу захисних масивів дніпровських водосховищ, м. Вишгород по 14 пунктах моніторингу та виконано згідно Програми операційний моніторинг по 8 пунктах моніторингу (7- питні водозабори та 1 - транскордонний масив поверхневих вод).

Забезпечено виконання 1920 вимірювань (100 % до плану) з визначенням основних фізико-хімічних показників поверхневої води.

Крім того при наданні платних послуг на замовлення юридичних та фізичних осіб виконано 4670 вимірювань якості води на суму 608,8 тис. грн.

Підготовлений та оприлюднений на офіційних вебресурсах щомісячний аналітичний огляд якісного стану масивів поверхневих вод у межах суббасейну річки Прип'ять. Загалом узагальнена та систематизована щомісячна інформація по 39-ти пунктах моніторингу, 34 масивах поверхневих вод у межах 7-ми областей на річках Прип'ять, Случ, Хомора, Уборть, Уж, Турія, Стохід, Стир, Путилівка, Іква, Горинь, Устя, Льва, Ствига, Полква, Болдурка та Острівка.

З метою прийняття управлінських рішень щодо охорони та відтворення водних ресурсів на території громад БУВР Прип'яті щокварталу інформує про якісний стан поверхневої води у місцях питних водозаборів та транскордонних водотоків.

З метою запровадження єдиної у системі Держводагентства інформаційно-аналітичної системи «Є-моніторинг» проведені роботи з попередніх випробувань системи.

Удосконалено наповнення веб-сайту з питань надання платних послуг лабораторією БУВР Прип'яті, що дало можливість кожній людині замовити аналізи води, як поверхневої, підземної, так і стічних вод та отримати кваліфіковану консультацію у спеціалістів лабораторії, забезпечити точність результатів, оцінити якість води з метою забезпечення безпеки водних ресурсів для екосистем і людей. Крім того це дає можливість збільшити надходження коштів від надання платних послуг лабораторією.

Для забезпечення безпечного проходження льодоходу, повені і паводків проведена робота щодо підготовки до пропуску повені пропускних та водорегулюючих гідротехнічних споруд, які знаходяться на балансі управління, проведено обстеження 80 водних об'єктів щодо готовності до пропуску дощових паводків та весняної повені.

Для виконання протиповеневих робіт на об'єктах БУВР Прип'яті створено 8 аварійних бригад, які укомплектовані необхідною технікою в кількості 16 одиниць, 4 автономних джерел електропостачання, 3 плавзасоби, 6 одиниць насосного обладнання.

Сформовано відомчий аварійний запас згідно номенклатури на суму 505,321 тис.грн, який може бути використаний при виникненні надзвичайних ситуацій на об'єктах управління.

Враховуючи гідрометеорологічну, гідрологічну та водогосподарську обстановку управлінням розроблено і затверджено Секторами Держводагентства режими роботи для 3066 штучних водних об'єктів: у Житомирській області (1141), у Волинській області (339), у Рівненській області (1190), у Тернопільській області (55), у Львівській області (95), у Хмельницькій області (246).

БУВР Прип'яті проведено засідання Міжвідомчої комісії по узгодженню режимів роботи водосховищ комплексного призначення і водогосподарських систем у суббасейні Прип'ять, узгоджено і затверджено 12 режимів роботи на весняно-літній та осінньо-зимовий періоди 2024 року.

За пропозиціями управління Міжвідомчими комісіями по узгодженню режимів роботи водосховищ комплексного призначення та водогосподарських систем у суббасейні середнього Дніпра та річки Рось узгоджено та встановлено режими для 40 водосховищ на весняно-літній та осінньо-зимовий періоди 2024 року.

Забезпечено дотримання екологічних витрат в маловодний період по водотокам у басейні р. Рось на межі Житомирської області.

На виконання розпорядження КМУ від 12.07.2024 № 648-р «Про затвердження плану дій щодо комплексного вирішення проблем басейну річки Рось на 2024—2030 роки» проведена інвентаризація водних об'єктів в басейні р. Рось, сформовано перелік гідротехнічних споруд, які можуть бути демонтовані.

На виконання пункту 9 Протоколу засідання Державної комісії з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій від 13.03.2024 №1 БУВР Прип'яті переведено в стан готовності техніку, механізми, обладнання та інвентар, що можуть бути задіяні при гасінні та запобіганні виникнення пожеж та мінімізації їх наслідків на осушених торфовищах та водогосподарських об'єктах.

Проведено обстеження регулюючих гідротехнічних споруд на міжгосподарських меліоративних системах, які розташовані на осушених торфовищах, щодо готовності протидії пожежам та складено акти обстеження.

Забезпечено координацію та взаємодію з місцевими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування з питань пожежної безпеки, запобігання виникненню пожеж та мінімізації їх наслідків на осушених торфовищах та водогосподарських об'єктах.

Проводиться контроль за роботою водосховищ та міжгосподарських

меліоративних систем, за станом гідротехнічних споруд та ситуацією на водних об'єктах.

Відповідно до Порядку ведення державного водного кадастру, який затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 08.04.1996 №413 проводиться робота з оновлення та уточнення даних державного водного кадастру за розділом «Поверхневі води» у частині обліку поверхневих водних об'єктів.

20.09.2024 року підготовлено та передано сформовані файли для оновлення відомостей про площинні водні об'єкти, їх векторизацію та атрибутивні дані у розрізі суббасейну Прип'яті.

Продовжується робота з оновлення та уточнення даних державного водного кадастру за розділом «Поверхневі води» у частині обліку поверхневих водних об'єктів, а саме: оновлення лінійних водних об'єктів (річок, струмків). Дана робота включає в себе підготовку файлів для оновлення відомостей про лінійні водні об'єкти; векторизацію об'єктів; оновлення атрибутивних даних та формування файлів у розрізі суббасейну Прип'яті.

З початку 2024 року спеціалістами БУВР Прип'яті заключено 68 договорів на подвійне регулювання та водовідведення на суму 417,2 тис.грн. Станом на 01.01.2025 року отримано за надані послуги 431 тис.грн..

Доглядові роботи міжгосподарської інженерної інфраструктури виконані на суму 22272,1 тис.грн. Поточний ремонт на міжгосподарських меліоративних об'єктах виконано на суму 369,2 тис.грн., при цьому майже 50% цих робіт виконувались за рахунок коштів спецфонду. Відремонтовано 326 гідротехнічних споруди на міжгосподарській мережі та виконано обкошування міжгосподарських каналів на площі 2052,1 га. На протязі поточного року проведено ремонт та відновлення 33 водомірних постів.

На виконання наказу Держводагентства України від 27.01.2024 № 9 «Щодо підготовки водогосподарських систем до роботи у 2024 році» Басейновим управлінням водних ресурсів річки Прип'ять проведено роботи з підготовки меліоративних систем до роботи у вегетаційний період 2024 року.

З початку підготовчого періоду до 01.06.2024 року проведено підготовку 1492,6 км міжгосподарських каналів, ремонт 228 гідротехнічних споруд та відновлено 32 гідропости.

У вегетаційний період на водогосподарських системах було зарегульовано близько 35 млн.м3 води, з них майже 600 тис.м3 на осушених торфовищах.

У цілому гідрогеолого-меліоративна обстановка на меліорованих і прилеглих землях оцінюється як стабільна.

Проведено серію різноманітних освітніх заходів для студентів, учнів та місцевих громад, щоб підвищити обізнаність та сформувати спільну

відповідальність за збереження водних ресурсів.

За ініціативи БУВР Прип'яті в Житомирському агротехнічному коледжі з нагоди Всесвітнього дня водних ресурсів проведено студентську конференцію «Вода-джерело життя»; прийнято участь в науково-практичній конференції Звягельської міської ради «Малі річки: кліматичні та екологічні виклики», з нагоди дня Сіверського Дінця-2024 в конференції «Сіверський Донець: Артерія життя, незламності й надії» та 21 просвітницький екологічний захід в освітніх закладах області.

З метою належної презентації діяльності БУВР Прип'яті на XXI Міжнародній спеціалізованій виставці «AQUA UKRAINE» підготовлені до виставкової експозиції буклети та відеоролик.

Проводиться системна робота щодо висвітлення офіційної інформації про діяльність водогосподарсько-меліоративного комплексу області шляхом розміщення на офіційному веб-сайті, соціальній мережі Facebook, до громадськості доноситься оперативна та неупереджена інформація щодо вагомих подій у сфері своєї діяльності. Загалом за 2024 рік надруковано 36 статей у засобах масової інформації, прийнято участь у 37 круглих столах, 362 нарадах територіальних громад, міських рад, засіданнях комісій з ТЕБ та НС. Проведено 72 екологічних акції.

За участі спеціалістів БУВР Прип'яті опрацьовані і сформовані основні стратегічні цілі та завдання до проєкту Екологічної стратегії Житомирської міської територіальної громади до 2050 року за розділом «Водні ресурси».